

DERİ VE DERİCİLİK

İlk insanlar avladıkları hayvanların deri ve postlarının kendileri için mükemmel bir koruyucu olduğunu keşfetmişlerdir. Ancak derinin doğal yapısı nedeniyle çok çabuk bozulabilir olması, insanları daha dayanıklı deri elde etmek amacıyla yeni arayışlara yöneltmiştir.

Kolayca bozulabilen deriyi kalıcı ve sağlam hale getirmek için çeşitli yöntemler geliştirmişlerdir.

Günümüzde de ham deriyi mamul hale getirebilmek için en gelişmiş teknolojiler kullanılmaktadır.

Mamul deri üretiminde kullanılan ham deri yapısı, dokusu, kimyasal bileşimi ve diğer özellikleri kendine has olan doğal bir üründür. Deri, canlı hayvan vücudunda çok çeşitli fonksiyonları yerine getirir. Deri et üretiminde yan ürün olarak elde edildiği için üretim miktarı et üretimi ile sınırlıdır.

DERİCİLİĞİN TÜRKİYE'DE VE DÜNYADAKİ YERİ VE ÖNEMİ

Dericilik Osmanlı İmparatorluğunun yükseliş döneminde hızla gelişmiş ve Türk derileri dış ülkelerde aranır olmuştur. XVI ve XVII. yüzyıllarda dericilik en parlak devrini yaşamıştır. Osmanlı döneminde savaş gereçlerinin büyük kısmının özellikle deriden yapılması dericiliğin önemini artırmıştır. Ayrıca İstanbul ve Ankara müzelerinde bulunan XVIII. yüzyıla ait savaş elbiseleri, deri hurçlar, çok sayıda kitap ciltleri dericilik sanatının ne derece önemli olduğunu göstermektedir.

Türkiye'de deri sektörü 1993 yılından itibaren modern teknolojiye sahip makine ve yatırımlarla Organize Sanayi Bölgelerinde üretim yapmaya başlamış ve üretim kapasiteleri de büyük oranda artmıştır.

Türkiye deri ticaretinde önemli olan ülkeler; İtalya, Avustralya, İngiltere, İspanya, Yeni Zelanda, İrlanda, Fransa, Rusya Federasyonu, Almanya, Amerika, İran, Çin, Türk Cumhuriyetleri, Belçika'dır.

DERİNİN YAPISI

Deride doku ve tabakalar bulunur.

Bu dokular

Epitel doku,
Bağ ve destek dokusu,
Kas dokusu,
Sinir dokusudur.

Epitel Doku: Bedenin hava ile temas eden üst yüzeyini ve etle yapışık olan içyüzeyini kaplar. Bağ dokusuna benzer alt tabakadan geçen kan damarlarınca beslenen hücrelerden oluşmuştur. Üst deri çok katlı epitel dokulardan meydana gelmiştir.

Gelişimini tamamlamış hayvanlarda en üst epitel doku hücreleri boynuzlaşarak sağlam bir koruyucu tabaka haline gelir.

Bağ ve Destek Dokusu: Deride en kalın tabakayı oluşturur. Birçok protein çeşitlerinden meydana gelmiştir. Bunlardan **kolegen**, **keratin** ve **elastin** fazla miktarda bulunan proteinlerdir.

Sinir Dokusu: Sinirler, sinir hücrelerinden meydana gelir. Deri tabakasının en üstünde bulunurlar. Sinirler miktar olarak çok az ve ince bir yapıda dağılmışlardır. Deri üretimi açısından önemsizdir.

Kas Dokusu: Deride bulunan kaslar; kıl kası, yağ ve ter bezleri çevresindeki kaslardır. Kıl kası kılın hareketini sağlar ve yağ bezlerinden yağın boşalmasına yardımcı olur. Kıllar kıl kökü ve sırcaya elastin lifleri ile tutunmuşlardır. Kıl kasları yapılanmış proteinden oluşmuşlardır. Kireçlik ve sama işleminden etkilenmez.

İyi Kalite Deri Dokusu

Kötü Kalite Deri Dokusu